Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 143. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 30-го ЛИПНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 30, 1985 No. 143. VOL. XCII.

Владика М. Гринчишин жертвує 5,000 дол. на Гарвардський Проєкт

Нюарк, Н. Дж. — Владика Михайло Гринчишин ЧНІ, екзарх українців католиків у Франції, секретар Синоду Єпископів УКЦеркви, великий приклонник наукового відзначення 1000-ліття Хрищення України — Гарвардський Проєкт, пожертвував на його здійснення 5,000 дол.

Одержавши Дар Любови від вірних в Нюарку, де він колись був парохом, Владика Гринчишин перед від'їздом на працю єпископа до Франції віддав цей дар повністю — 5,000 долярів на здійснення Гарвардського Проєкту, що його уложив проф. Омелян Пріцак.

У нарадах Комієту 1000-ліття Хрищення Руси-України — Гарвардський Проєкт в справах наукового відзначення цієї епохальної події, Владика Гринчишин висловив глибоке переконання, що українці в діяспорі вповні виконають свою історичну місію супроти того ювілею і живим пам'ятником, виданням корпусу нашої тисячолітньої духової творчости, прославлять перше тисячоліття та покладуть тривку базу для другого тисячоліття.

Владика М . Гринчишин

Немає сумніву, підтверджував своє переконання Владика, що всі українці без винятку підтримають це монументальне видання на прославу Христа Бога і українського народу та оборонять здобутки українського генія перед наступом ворога.

ВІДБУДЕТЬСЯ ЗАСІДАННЯ КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 1000-ЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА

Ню Йорк. — Крайовий Громадський Комітет розіслав листа, за підписом проф. д-ра Юрія Старосольського і проф. д-ра Юрія Солтиса, до всіх членів й до українських крайових організацій про те, що в суботу, 17-го серпня ц.р., в будинку Українського Народного Союзу при 30 Монтґомері ст. в Джерзі Сиіті, Н. Дж., відбудеться пленарне засідання Крайового Громадського Комітету для Відзначення Тисячоліття Християнства в Україні. Засідання почнеться о год. 11-ій перед полуднем.

На пленарне засідання запрошені члени Почесної Президії — Блаженніший Митрополит Мстислав Скрипник, Митрополит Стефан Сулик, і пастор Володимир Боровський, — всі члени Президії, яка складається з одного представника від кожної української крайової організації в ЗСА, чілени Ділового комітету і члени всіх комісій Ділового комітету. У листі комітет просить всі українські крайові організації вислати по одному представникові на засідання. Одначе комітет не посідає адрес усіх крайових організацій, а ті, що має можуть бути неточні або вже недійсні. Тому, якщо якась організація не отримує листа від комітету на протязі двох тижнів, тоді комітет просить телефонувати до голови ділового комітету на число (516) 538-4913.

У програмі пленарного засідання є запропоновані різні важні справи. Крім відчитання протоколу з основуючих зборів у Філядельфії на порядку нарад будуть справи оформлення Президії, звіт голови Ділового комітету, д-ра Ю. Солтиса, прийняття офіційної назви комітету, обговорення і прийняття правильника, обговорення і прийняття пляну праці, створення двох нових комісій, маніфестаційної і зв'язків, та інші До листа були долучені копії проєктів правильника і пляну праці з проханням до учасників засідання простудіювати їх, щоб можна було краще і більше ефективно їх обговорити на пленарному засіданні.

У кінцевій частині листа комітет закликає всі організації вислати представників на це засідання, а всіх членів Ділового комітету взяти участь у ньому. Завдання, які має комітет трапляється тільки раз на тисячу років — зорганізувати об'єднаними силами всієї української громади величне відзначення Тисячоліття Християнства в Україні. Це буде вимагати доброго плянування праці та її виконання.

Для того треба багато рук, стійкости, послідовности і жертвенности. Такі святкування мають відбутися по всіх скупченнях української громади в ЗСА і в інших країнах поселення.

ВІЙСЬКО ЗНОВУ ПЕРЕВЕЛО ПЕРЕВОРОТ В УҐАНДІ

Кампала, Уганда. — Група військових старшин, яка перев 'а в суботу, 27-го липня черговий переворот в Уганді і перехопила владу в свої руки, заявила публічно, що вони припиняють дію теперішньої конституції і державні та судові власті діятимуть на підставі тимчасових законів, які будуть опубліковані в скорому часі У кількох радіопередачах відпоручники військової хунти заявили, що приблизно за рік вони дозволять відбути вільні вибори і передадуть владу в країні в руки цивільних політиків. Вміжчасі сальви машинових вистрілів у столиці продовжувались ще в неділю, 28-го липня, а військовики грабували крамниці, позбавляли власників їхнього майна, одним словом збільшували хаос у столичному місті, — кажуть політичні спостерігачі і кореспонденти, які в тому часі мали нагоду побувати у Кампалі.

У радіових передачах хунта закликає ввесь час населення Уганди до задержання спокою. Покищо не відомо, яка доля стрінула осуненого президента Мілтона Оботе. Загально припускають, що він мав нагоду втекти до сусідньої Кенії, разом з кількома його міністрами. Лідер військової хунти ген. Базіліо Оляра Окелльо заявив, що він не робив перевороту для самого перехоплення влади, але буде старатися поправити соціяльну несправедливість у відношенні до біднішого прошарку населення і закінчить еру всякого перекупства, яке було на порядку дня за президента Оботе. Окелльо був другим з ряду старшиною під час перевороту в 1979 році, коли було осунено диктатора Іді Аміна.

Не зважаючи на пожвавлену стрілянину у столиці від перевороту, як інформують кореспонденти, загинуло тільки 10 осіб, а кільканадцять були поранені. Британський дипломат в Уганді Пітер Пенфолл поінформував свій уряд в Лондоні, що військовики, які підтримували переворот звернули своє вістря проти британців і просив уряд прем'єр-міністра Маргарет Тачер мати це на увазі та слідкувати за діяльністю військовиків. Стідман Говард, речник американської амбасади заявив, що військовий штаб, який тепер керує Угандою, покищо не шукає конфронтації з американцями і зайняв вичікуюче становище. В УҐанді перебуває приблизно 200 американських громадян, але ні один покищо не мав серйозної проблеми з новою владою.

Військова хунта звільнила з обов'язків усіх міністрів і парляментаристів та стримала покищо закордонну торгівлю. Приблизно 20 міністрів перебувають під арештом.

ЗСА КРИТИКУЮТЬ СССР В РОКОВИНИ ГЕЛЬСІНКСЬКИХ УГОД

Вашінгтон. — Асистент Державного секретаря ЗСА Ричард Берт в інтерв'ю з кореспондентом Західньої Німеччини, Англії, Югославії, Бельгії, Швеції та Фінляндії, яке передавалося телевізією багатьох країн у зв'язку з десятиріччям підписання Гельсінкських угод про безпеку і співробітництво в Европі, попередив, що майбутні зустрічі між державним секретарем ЗСА Джорджом Шулцом і міністром закордонних справ СССР Едуардом Шеварднадзе, а також президентом Роналдом Реґеном і генеральним секретарем Міхаїлом Ґорбачовим навряд чи зможуть принести ті істотні результати, на які розраховує світова громадськість.

Але важливо вже те, — сказав Р. Берт, — що ці зустрічі відбудуться, що сторони будуть втягнуті в діялог, який може стати етапом на шляху до взаємних уступок, компромісів. Уже саме це можна буде вважати прогресом".

„Досі американська сторона не є впевнена, в якій мірі і на які конкретно поступки може піти Совєтський Союз в питаннях зменшення озброєнь і прав людини.

Р. Берт відзначив, що Гельсінкські угоди були підписані, коли детант досягнув своєї вищої точки, але з того часу „Захід пережив надто багато розчарувань і зазнав серйозних сумнівів" щодо детанту.

Совєтський Союз за минуле десятиріччя сприяв окупації Анголі кубинськими військами, наповнив своїм і кубинським військовим персоналом Етіопію, окупував Афганістан і досяг значного збільшення військового потенціялу — як нуклеарного, так і в ділянці звичайних видів зброї.

Відповідаючи на запитання кореспондентів, чи зв'язують З'єднані Стейти питання про зменшення зброєння з прогресом у відношенні прав людини, Берт сказав, що тяжко чекати поліпшення „в будь-яких ділянках взаємовідносин без зміни ситуації з правами людини".

ДЦ УНР назначив нового представника в Італії

Рим (УІБ). — На основі попередніх розмов затверджено нового голову Представництва ДЦ УНР в Італії на місце дотеперішнього св. п. д-ра Василя Федорончука, інж. Олександра Сухенка.

Новий представник ДЦ УНР походить із патріотичної родини діячів УНР, полковника Василя І. Сухенка та Євгенії Красовської-Сухенко, що разом з св. п. Симоном Петрлюрою вийшли в екзиль 1920 року і перебували в різних місцях Західньої Европи.

Інж. О. Сухенко студіював у Данціґу перед Другою світовою війною, опісля працював в різних установах. В часі війни брав участь у боях Української Дивізії (під Бродами), по війні працював в університеті УНР РА в Мюнхені та професійно в різних електронічних фірмах у Західній Европі та ЗСА. Крім членства в професійних організаціях він є членом Українського Інституту Америки в Ню Йорку. Іменування його головою Представництва ДЦ УНР в Італії матиме велике значення для пожвавлення праці екзильного Уряду в УНР в цій країні та в Західній Европі взагалі.

Гарвардський професор критикує Крайову Раду Церков

Кеймбридж, Масс. (ФК-У). — У недавньому числі журнала „New Republic" („Нова Республіка") надруковано обширну статтю проф Франка Сисина п.н. „Clergy and Commissars" („Священники і комісари"). Той журнал, що появляється тиражем у понад 100,000 примірників, є однією з видатніших публікацій, яка оформлює публічну опінію в ЗСА.

Проф. Сисин, член дирекції Українського Наукового Інституту Гарвардського університету, критикує Крайову Раду Церков (КРЦ) за її помилкову політику супроти Совєтського Союзу і Церков в СССР.

Стаття обговорює поїздку 266- членної делеґації КРЦ до Совєтського Союзу в минулому році. Якраз одночасно з тією поїздкою, проф. Сисин написав листа, що його опублікував щоденник „Ню Йорк Таймс", в якому дорікав тій делеґації за її відмову розглянути жорстокі явища переслідування релігії в СССР.

У статті автор обговорює брошуру комітету для ЗСА-СССР церковних взаємовідносин п. н. „Разом на шляху: розповідь про діялог між Церквами З'єднаних Стейтів Америки і Совєтським Союзом". Проф. Сисин вказує на те, що автори брошури виявляють нерозумну наївність, а то й тенденційне про-совєтське наставлення.

Продискутовуючи наявність джерел для достовірної інформації, проф. Сисин з признанням вказує на писання та виступи Майкела Бурдо, керівника Кестон коледу. Кестон — британська інституція, в якій Фонд Катедр Українознавства (ФКУ) встановив позицію наукового дослідника для українських релігійних справ.

Ілюструючи переслідування Церков у Совєтському Союзі і те, як КРЦ іґнорує ці нелюдяні явища, проф. Сисин пише: „А ось, Брус Риґдон, речник делеґації НРЦ заявив, що ситуація діяльности релігійних груп в СССР значно покращала, хоч на Захід продістались вістки про наявність брутального переслідування віруючих людей. Самвидавний журнал „Хроніка Католицької Церкви на Україні" почав появлятись якраз у час перебування делеґації КРЦ в Совєтському Союзі. Дев'ять випусків „Хроніки" інформує про те, що сотні активних осіб в Західній Україні змагаються за леґалізацію Української Католицької Церкви, що її жорстоко зліквідували КҐБ і совєтські урядові чинники вже в 1946 році.

Стаття проф. Сисина закінчується такими порадами для КРЦерков:

„Перше, ця рада повинна рішучо ствердити, що Совєтський Союз переслідує віруючих та позбавляє їх релігійної свободи. Враз з цим треба розпочати активну програму оборони віруючих в СССР. Ця програма повинна виявлятись у діяльності всіх прошарків КРЦ. Всяку дискусію шляхом тихої дипломатії та угодівства з режимною Ро-

(Закінчення на стор. 4)

В Москві відбувається фестиваль молоді

Москва. — Тут вже довший час підготовляли на подобу Олімпійських Ігрищ ювілейний, бо 12-ий з черги фестиваль молоді і він розпочався в суботу, 27-го липня ц.р. Розуміється як і у попередніх міжнародних імпрезах вже довго перед тим зроблено усі засоби, щоб не допустити на цей час до столиці „небажані елементи" та відповідно її прибрати на приїзд чужинецьких гостей. На восьмиденний фестиваль приїхало 30,000 заграничних гостей, в більшості із прихильних СССР народів прокомуністичного бльоку.

Цілий фестиваль має ніби стояти під знаком „миру та мирних інтенцій" Совєтського Союзу. В його програмі плянують ряд політичних доповідей, концертів та публічних виступів.

Відкриття фестивалю тривало чотири години з участю Міхаїла Ґорбачова, який враз із 10 іншими членами Політбюра були присутні цілі чотири години, щоб підкреслити важливість того зібрання. В часі відкриття випущено в простір над стадіоном ім. Леніна, де це видовище відбувається, тисячі голубів — символів миру, під звуки пісень, що їх співали діти, та викрикування політичних слоґанів присутніми. Дефіляду розпочинали кубинці, на територіях яких відбувся останній такий прокомуністичний фестиваль молоді. Група з Ґренади дефілювала в сорочинках з портретом Морріса Бішопа який згинув перед інвазією американців у 1983 році, а група з Чіле несла портрет марксистського провідника Альйенде Ґоссена, що згинув у 1973 році під час перевороту. Між дефілюючими була також група з ЗСА в числі 30 осіб з Анджелою Дейвис на чолі.

До зібраних виголосив промову М. Ґорбачов, який гостро заатакував західні уряди, що „зброяться і підготовляються до війни, яка їм приносить користь фінансову", і підкреслив мирні стремління свого уряду.

Усі учасники фестивалю мусять носити великі ідентифікаційні карти зі знімкою, а іншим молодим людям не дозволено бути біля стадіону.

Як поінформовано, понад 1 мільйон людей усунено з Москви на час фестивалю, поміж ними 600,000 дітей у шкільному віці, 180,000 молоді з вищих шкіл і 9,000 „молодих злочинців". В додатку місто є зачинене для совєтських відвідувачів, за виїмком офіційних учасників фестивалю, а вулиці Москви на час відкриття фестивалю були дуже спокійні, переповнені лише поліціянтами у білих одностроях, і молодими „добровольцями-дружинниками" в спеціяльних куртках у барвах фестивалю молоді.

Вже у першому дні фестивалю дійшло до непорозуміння, коли групи молоді із Західньої Німеччини запротестували коли совєтські організатори дозволили комуністичній групі зі західньої частини Берліну маршувати окремо від німецької молоді з Західньої Німеччини. Але СССР не визнає західньої частини Берліну як частини Західньої Німеччини.

Одинадцять груп молоді зі Західньої Німеччини загрозили, що не будуть брати більше участи у фестивалі, а шість з них вже виїхали.

В СВІТІ

ДЕЯКІ ГАЗЕТИ у Великобританії повідомили, що індійські спеціялісти в Бомбею переслухали знайдені на дні моря так звані чорні скриньки з розбитого індійського пасажирського літака, який впав в море біля берегів Ірляндії і всі 329 пасажирів і обслуга літака загинули. На одній стрічці зареєстрований сильний вибух, який мавби свідчити, що літак розірвався в повітрі від підкладеної бомби перед тим заки впав в море. Звуки на стрічці будуть аналізувати ще інші спеціялісти. Дві групи сікхів призналися, що це вони збомбили літак, але досі до цієї заяви уряд в Ню Делі не приділяв більшої уваги.

СОВЄТСЬКА ГАЗЕТА „Ізвєстія", орган Верховної Ради СССР, повідомила минулого тижня, що військова поліція арештувала, а совєтський суд засудив 13-ох моряків, які, подорожуючи по світі, займалися перепачковуванням до СССР різних речей — одягу, магнетофонних записувачів, закордонної валюти — і перепродували ці речі на чорному ринку для власної наживи. Моряки і командний склад деяких торговельних і військових кораблів використовували нахил до алкоголізму своїх зверхників, впивали їх до безтями, а потім переносили на корабель закуплені за кордоном речі. Усі 13 моряків опинилися тепер в концетраційних таборах, але „Ізвєстія" не пише коли відбувався суд над ними і на які реченці вони були засуджені.

ДВІ БЕЗКОМПРОМІСОВІ групи індійських сікхів категорично відкинули домовленість між центральним урядом в Ню Делі і лідерами сікхів, випрацювану під час особистих переговорів між ними і прем'єр-міністром Раджівом Ґанді. Дві інші скрайньо-праві групи сікхів назвали договір з урядом „зрадою" і відсепарували себе від цього договору. Це значить, що вони будуть продовжувати поборювати політику центрального уряду і Конгресової партії, яка тепер є при владі. Багато інших груп сікхів погодились однак з текстом договору і обіцяли працювати в напрямі злагіднення відносин у столиці і на периферіях. Інші індійці і засоби масової інформації схвалюють ініціятиву уряду шукати замирення між поодинокими племенами, політичними і релігійними групами.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН Гавіє Перез де-Куеяр перебуває у нюйоркському шпиталі, куди він був перевезений після того, як дістав внутрішні болі в долішній частині кишок. Тепер він переходить перевірку. Це трапилося дослівно кілька годин після приїзду Куеяра з Европи і Африки і фізична недиспозиція може бути пов'язана з його подорожжю, — заявив речник секретаріяту Джо Б. Силлс. 65-річний генеральний секретар, леруанець, каденція якого кінчається в 1986 році, ніколи не скаржився на здоров'я і його співробітники думають, що тяжка подорож і змінні харчі були причиною його занедужання.

ІДЕН ПАСТОРА, легендарний командир антикомуністичних повстанців в Нікараґуа, який колись допомагав сандіністам здобути владу в тій центральноамериканській державі, але пізніше розчарувався прокомуністичною політикою сандіністських лідерів і перейшов в підпілля живий і здоровий, кажуть поінформовані особи у Вашінґтоні і Сан Хозе. Гелікоптер Пастори впав у залісненій околиці Коста Ріки, але Пастори в ньому не було. Показалось пізніше, що супроводжаючі його два старшини повстанського руху в Нікараґуа, допомогли пораненому Пасторі дістатись до селища і він тепер приходить до здоров'я в засекреченій місцевості в Коста Ріці.

ВІЙСЬКОВА ГАЗЕТА американської армії „Старс енд Страйпс" помістила інформацію, що головне командування американської армії в Західній Німеччині заборонило воякам, підстаршинам і старшинам вживати алкогольних напитків під час обіду, з метою зменшення алкоголізму, який поширюється серед вояків. Армійські клюби, починаючи від 20-го серпня ц.р. не матимуть права продавати спиртних напитків для вояків, які є в чинній службі, а крім того командування стосуватиме різні кари проти тих воякві, які потаємно вживатимуть алкоголь під час служби.

Вийшла нова книжка спогадів Ю. Лавріненка

Ню Йорк. — Видавництво „Сучасність" пропонує увазі читачів книжку споминів Юрія Лавриненка, автора монументальної книги „Розстріляне відродження" та численних інших праць. Спомини п. н. „Чорна пурга", написані не хронологічним порядком, а фрагментарно. Це дало авторові змогу вмістити в книжці тільки найцінніший й найцікавіші спогади зі свого бурхливого, часто трагічного, але завжди багатющотворчого життя, яке було повсякчасно й нерозривно зв'язане з загальнонаціональним українським буттям. Тому книжка становить важливий внесок в історію України перших десятиріч большевицької окупації.

Додатково поміщено в книжці есей Лавріненка „Література вітаїзму. 1917 - 1933". Цінним додатком є також бібліографія друкованих праць Ю. Лавріненка яка займає 288 позицій. Наприкінці поміщено низку

(Закінчення на стор. 4)

НАШІ ПРОФЕСІОНАЛІСТИ

Х. Кузьмич здобула перше місце в міжнародній компетиції

Індіянополіс, Інд. — Молода українська композиторка Христина Кузьмич здобула першу нагороду в 6-му річному конкурсі композиторів, спонзорованому Міжнародною ліґою композиторів жінок. Її оригінальна модерна композиція „Шейпс енд саундс ІУ" базована на поезіях Е.Е.Каммінґса, визначного американського поета, була признана найвидатнішою композицією з-поміж декількох сотень надісланих музичних творів з різних країн світу на цей міжнародний конкурс.

Ця престижева Ліґа композиторів жінок щороку призначує нагороди для молодих жіночих композиторів.

Христина Кузьмич здобула свій бакалавреат і маґістерський диплом з музичної композиції, а також другий маґістерський іспит з адміністрації мистецьких установ в Індіяна університеті в Блумінґтоні. Після

Х. Кузьмич

здання усних докторських іспитів з відзначенням на тому університеті Х. Кузьмич тепер приготовляється до захисту своєї композиції — докторської праці „Аштоформ", яка має бути виконана симфонічною оркестрою Музичної школи в Індіяна університеті.

Христина Кузьмич є широко відома з своїх композицій, які виконували різні оркестри і солісти. За собою вона має понад 20 композицій для повної симфонічної оркестри і поодиноких музичних інструментів. Одна з її новіших композицій „То Даст" з великим признанням була відіграна на крайовій конференції про жінок в музиці, яка відбулася в березні цього року в Кензаському університеті в Лоренс. Інші її композиції грано на концертах в Мишиґенському університеті, Вандербілт університеті, а також її твори передавано через сітку публічного радіо в різних країнах включно з Латинською Америкою.

Христина Кузьмич є відзначена в „Гу із гу" в музиці" і в „Міжнародній енциклопедії жіночих композиторів", яка незабаром вийде з друку.

Христина Кузьмич виростала в Денвері, Кольо, де ходила до українознавчої школи і була активним членом Пласту. Вона є членом Укранського Народного Союзу, Відділ 226 в Денвері.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД заявив, що 30 миль від Бейкерсвіл, Каліф. біля поля, де є олива, знайдено малу колонію „смертельних бджіл". Колонія має в собі 50 агресивних бджіл з Африки, яких знищено. Великі колонії цих бджіл тепер живуть в частинах Південної і Центральної Америки Наукові дослідження виявили, що за кілька років ці бдожли посунуться на північ, тобто до Північої Америки.

ЧЛЕНИ СЕНАТУ запропонували мито у висоті 5 дол. за барилку імпортованої оливи, що знизило б дефіцит. Але президент Роналд Реґен висловився проти будь-яких нових податків чи митних оплат.

КОМІСІЯ ЗАСОБІВ і способів в Палаті Репрезентантів схвалила і підтримала внесок щодо підвищення виплат програми Велфер. Комісія голосуванням рішила щоб збільшити програму Велфер в Америці таким способом, що кожний стейт мусітиме платити бенефіти безпомічним і бідним родинам, які мають батька і матір.

ІСНУЄ ВЕЛИКА КОНКУРЕНЦІЯ у посиланні міжпростірних кораблів. Крім кораблів із ЗСА і СССР, інші країни, а також і приватні компанії, тепер цим цікавляться. Студії виявляють, що ЗСА будуть під тиском затримати провідників у тій ділянці, яка в майбутньому надасть новий вимір економіці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (SO-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

Svoboda • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи й листи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти й скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертає тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Південна Африка — запальний пункт світу

Чимало людей, в тому багато видатних політиків і керівників держав, дуже песимістично оцінюють сучасну ситуацію в світі. На їхню думку, сьогодні в повітрі висить небезпека третьої світової війни, до чого в немалій мірі нібито причинились дві надпотуги — З'єднані Стейти Америки і Совєтський Союз, що змагаються за накинення своєї гегемонії в різних частинах світу.

Можливо це й правда. Комуно-московська імперія, а перед нею царська, вела і веде ще сьогодні (наглядним прикладом є війна в Афганістані) агресивні війни за поширення своїх впливів і накинення своєї нелюдяної системи свободолюбним народам. В недалекому минулому Москва пробувала „свого щастя" на африканському континенті і під прикриттям політики детанту, яка взагалі дала нагоду Росії вирости у потужну мілітарну силу, вона вислала до багатьох молодих африканських держав не тільки своїх так знавих „дорадників", у багатьох випадках по кілька тисяч чоловік, але також кубинських наємників до Анґолі і Етіопії, колишньої Абисинії, розбудовувати там совєтські точки опору, подібно, як це вона пробує сьогодні зробити в деяких країнах Центральної Америки, зокрема в Нікараґуа і Ель Сальвадорі. Захід спокійно приаглядався тоді до совєтських авантурницький льокальних війн і революційних зрушень, які до певної міри допомогли Москві закріпитися у вже згаданих двох африканських країнах.

Перешкодою для дальшого походу на так званому „сухому континенті" була і є Південна Африканська Республіка, яка підтримує чинно антикомуністичний рух в Анґолі і не допускає до поширення комуністичної чуми на інші африканські країни. Треба було, отже, видумати якісь ефектовні гасла — „визволення народів", „творення нових африканських держав", розпалити до червоного расову ненависть, висунути на передове місце проблему апартаїду, тобто домінацію білої меншості у Південній Африці над чорною більшістю тощо.

Немає сумніву, що апартаїд шкідливе явище і такими методами, як проголошування вийняткового стану Преторією, безкарним саджанням людей до в'язниць, вживанням зброї проти цивільних демонстрантів, чи війська на придушення демонстрацій, не можна розв'язати складного питання відносин білого, упривілейованого під кожним оглядом населення і місцевих автохтонів негрів, упосліджених, а до того інфільтрованих комуністичними „ідеологами" місцевими і надісланими до Південної Африки з інших африканських країн.

У цій дуже складній і небезпечній ситуації, яка може стати початком великої громадянської війни в тій країні, або навіть льокальної війни з участю заанґажованих держав по обидвох сторонах, мігби дещо більше зробити офіційний Вашінґтон, який воліє, як в багатьох інших справах, стосувати так звану „тиху дипломатію" хоч, як ситуація почала погіршуватися, Адміністрація президента Роналда Регена заапелювала до лідерів Південної Африки розпочати діялог з лідерами негритянських груп і подумати про переведення відповідних політичних й економічних реформ, але вона ще й далі відмовляється від тактики „сильної руки", якої все таки боїться, а якщо не боїться то принаймні респектує Москва, яка без сумніву впливає на хід подій в Африці. ЗСА не можуть в теперішній ситуації піти шляхом підтримки політики апартаїду, бо це означало б дати перевагу совєтській брехливій пропаґанді, яка всякими способами хоче послабити позицію Америки в світі.

Треба, отже, сподіватися, що американські політики, а головно сам президент Р. Реґен і його Рада Крайової Безпеки та Державний департамент братимуть ці речі до уваги, рятуючи тим самим престиж ЗСА і політику теперішньої Адміністрації в очах світу.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

М.С.

НІЧИМ НЕВИПРАВДАНІ НАДІЇ

Прихід до влади Ґорбачова і серед деякої частини українців на чужині розбудив надії на якісь зміни в національній політиці СССР, як і взагалі в структурі совєтської системи. Ось що, наприклад, читаємо в редакційній статті „З приводу змін у керівництві СРСР", написаній М. Дальним у 4-му числі „Нових днів": „Протилежно до більшости української еміґраційної преси, ми не виключаємо раптових радикальних і далекойдучих змін в СРСР і в Україні. Правда, не твердимо, що такі зміни запровадить там М.С. Ґорбачов і його близькі „соратники". Але можна твердити, що заведуть їх відважні люди його (чи ще молодшої) ґенерації, які там народились, живуть, вчаться, спостерігають, думають і працюють, а не якісь емісари чи інші „лицарі" та „лучші" люди „ззовні"...

Подібні міркування нам доводилося чути і від інших наших людей на еміґрації і в зв'язку з тим варто докладніше застановитися над тим, чи справді такі надії виправдані будь-якими реальними фактами, і то не лише щодо самого Ґорбачова й його „соратників", а й цих „вдумливих" людей його і молодшої ґенерації в СССР, звичайно, ґенерації так чи інакше пов'язаної із совєтською системою, ґенерації, яка належить до керівної верстви в СССР, має вплив на формування совєтської політики.

Нам здається, що новий генеральний секретар КПСС М. Ґорбачов чи не типовий представник цієї нової совєтської ґенерації, яка за декілька років взагалі візьме керму імперії в свої руки. Характеризуючи дотеперішні заходи Ґорбачова і передбачуючи його можливості на недалеке майбутнє, ряд західніх спостерігачів схильні радше до погляду, що він продовжуватиме стару політичну лінію, надавши їй більш динамічного характеру, але не проведе жодних основних реформ. На їхню думку, порушення усталеної за сталінських часів системи, що, наприклад, пробував чинити Хрущов, може привести до глибокого розхитання цілої імперії, а цього безумовно не прагне ні стара, ні молодша ґенерація російської комуністичної верхівки, яка є вирішальною силою в СССР.

Безумовно, надії деяких українців на чужині насамперед пов'язані зі змінами в національній політиці совєтського режиму за умов, коли при владі опиниться молодша ґенерація совєтської верхівки. Коли йдеться про особу самого Ґорбачова і його „соратників", то ці надії нічим не виправдані. У своїх офіційних прилюдних виступах Ґорбачов взагалі дотепер не заторкнув національного питання, вважаючи, мабуть, як і його попередники, його „розв'язаним" в дусі офіційного совєтського „інтернаціоналізму" з перспективами „злиття націй" в одну російську „наднаціональну" спільноту.

Таке ставлення Ґорбачова (і, на нашу думку, виликої більшості молодшої совєтсько-російської верхівки) до національного питання можна було спостерігати під час його виступу в Києві, коли то він, входячи в безпосередні контакти з масами (подекуди на лад Хрущова) й вихваляючи Україну як провінційну „житницю" СССР, зайняв також і неофіційне, але тим маркантніше, становище до національного питання в СССР. „Вони (імперіялісти), заявив Ґорбачов у своїй імпровізованій промові до київлян, передбачували таку судьбу, що після війни Росія вже не підніметься. Піднялась! І всім людям, які прагнуть гарного, Росія, я маю на думці, як тепер прийнято казати — Совєтський Союз — насправді дорога".

Ці міркування, що їх безпосередньо передало московське, а за ним і київське талебачення, краще характеризують погляди Ґорбачова на національне питання, ніж будь-які „діалектичні" офіційні крутійства, відомі з виступу протеже Ґорбачова Андропова. Для Ґорбачова існує Росія, а національні республіки — це провінції з такими чи іншими важливими господарськими завданнями. За словами Ґорбачова в Києві, „величезна республіка" Україна важлива як доставець вугілля, металю і хліба. А це краще буде функціонувати, коли зникнуть такі „пережитки минулого" як національне питання і Кремль матиме до діла з одноцілим „радянським народом". Тож надії на те, що ця нова ґорбачовська чи молодша ґенерація совєтської верхівки може справді провести „раптові й далекойдучі зміни в СССР і в Україні" в дусі національної, чи будь-якої іншої лібералізації — видаються нам радше наївним мрійництвом, і ні чим невиправданими ілюзіями.

Лише в двох періодах життя України під совєтським пануванням існували надії на можливість бодай якоїсь обмеженої політично-культурної автономії. Це в період так зв. „українізації", коли то при владі в Україні опинилися великою мірою українські націонал-комуністи, і ще меншою мірою після смерти Сталіна, коли то прийшло до боротьби за владу в СССР, десталінізації, тобто, послаблення впливів російських комуністів у партії, на які сперся був Сталін у боротьбі за владу.

Загальновідомо, як трагічно закінчився період українізації в Україні. Українські націонал-комуністи були зліквідовані, разом з найсвідомішим селянством та українською інтеліґенцією. Влада в Україні пов-

(Закінчення на стор. 4)

В. Єрмоленко

Пані й панове!

(Замість фейлетону)

Дорогі панове! Думаю, що матиму однодумців. Чи то не трагедія з тими жінками? З кожним днем упертіше домагаються права рівности в праці, платні, виборах до вищих урядових посад, протестують проти нуклеарної війни і багато в дечому перед ведуть.

А хіба раніше хтось забороняв їм працювати, поки не вийде заміж, та й громадською роботою займатися. Коли жінка має родину і активна громадська діячка, тоді й хата не хата. Нема в ній ні спокою, ні порядку. На кожне питання вона має свої арґументи. Нема того, щоб погоджуватися з думкою чоловіка. А скільки тих жіночих організацій розвелося! Якби їх не було, сиділа б жіночка дома, пильнувала дітей, цирувала б шкарпетки, та хіба нема що вдома робити? Все ж заощадила б якийсь гріш. Так ні!

Прибіжить з роботи, бо працювати треба. Допомогти чоловікові заробити і на хату і в хату. Та й нове авто треба, бо схоче також десь поїхати. А в хаті роботи досить. Літає по всіх кімнатах. На кухні обід вариться, в інших кімнатах прибирається, в пивниці переться, наче на фабриці. А ти прийдеш з роботи, маєш чекати поки обід звариться, поки вона дітей обмиє та нагодує. Воно, правда, є час часопис переглянути чи журнальчик продивитись. Цікаво знати, що в світі робиться. А як не хочеш чекати, то бери, чоловіче, та й роби сам і їж що хочеш. А що візьмеш? Тут не таке, як було в краю. На початках було ще гірше. Сьогодні почали хліб людський випікати та вироби з м'яса — ковбаси, шинки різні тощо, виробляти смачніші. Та й то не біда! Гірше, що треба самому собі зробити. А це ж справа не чоловіча!

Метнулася жіночка по хаті, а далі й каже: — Їду на засідання, або співанку, або літературний вечір, або гурток книголюбів, та й грець його знає куди ще! Начебто без неї там не обійдуться. А ти, чоловіче, припильнуй дітей, поклади їх спати вчасно, а до того ще й її одвези. Попробуй не повезти, то не буде з тиждень говорити з тобою. Ну, та кожний з вас знає, що то мовчанка в хаті...

Ми, чоловіки, також не без громадської роботи. Маємо досить обов'язків у різних організаціях, а їх — безліч і кожна потребує гроші. Лише біда, працювати ніхто не хоче, а гріш треба заробити. А чим? Забавою або пікніком. Ось тут і для жіночок робота є показати своє куховарське вміння. Зробити смачні голубці або біґос, та й не без вареників або борщу. Який то й пікнік без цього? А наші улюблені жіночки навипередки перед вами. Поки ми зберемося та вирішимо, вони вже вирішили й гроші позбирали. А знаєте куди? На різні допомогові акції, на українські школи в Німеччині й Бразилії, на бабусь, пам'ятники; а то бігають книжки продають. Підтримують своїх жінок письменниць чи то поетес... І де у них тої енерґії береться, хіба що „джерітол" вживають. Як нам, кольпортерам, бідним чоловікам, треба позбутися якогось журналу чи книжки, то стоїш, випрошуєш того нещасного гроша, а вони повернулися в один бік, всміхнулися в другий і вже гроші в руках. От і попробуй з ними!

Та воно не погано, що допомагають бідним. Це справа жіноча. Але, коли починають докоряти нам, чоловікам, що ми не вміємо співпрацювати між собою, що ми начебто „ті", що тягнуть воза у всі боки, що через нашу неорганізованість і себелюбство терпить загальна українська справа, що вміємо лише жінкам докоряти, — тоді вже вибачайте! В Святому Письмі сказано: „жона да убоїться свого мужа", тобто чоловік є головою родини і жінка не сміє суперечити чоловікові. Має робити так, як він скаже, не тільки в родині, а і в суспільстві, бо суспільство, то та ж сама родина...

Хіба ми проти того? — кажуть жінки. Ми лише збираємось й обговорюємо отакі собі незначні в житті питання: Як би найкраще виховати діточок та втримати їх від „модерного" впливу, збільшити кількість світличок, у яких змалечку вкладати дітям наше національне українське, як зберегти традиції та звичаї в родині, допомогти старшим та інвалідам, підтримати сиріт спеціяльно в країнах з малим українським поселенням, кого б послати на міжнародну жіночу конвенцію чи конґрес репрезентувати українське жіноцтво, які питання насвітлити там, щоб ознайомити делеґаток з дійсною правдою життя української жінки в Совєтському Союзі і на поселеннях. Отакі собі дурнички обговорюємо. Хіба мало про що треба подумати! Нічого спеціяльного!

Бо все головне рішають наші мудрі чоловіки...

КРІСТОС САРЦЕТАКІС, Президент Греції, людина яку теперішній соціялістичний уряд прославляв, як першого президента непов'язаного з жадною політичною партією, знайшовся під критикою засобів масової інофрмації за те, що він відмовився від запросин на державне прийняття політичних лідерів, головно критиків соціялістичної урядової партії. „Щойно тепер він показав своє правдиве обличчя", — заявили деякі газети і коментатори в радіо й телевізії".

Роман Барановський

ПРО СТАРЕ Й НОВЕ В ГРОМАДІ

Українська Американська Координаційна Рада (УАКР) проголосила свою конвенцію і плянує відбути її в днях від 18-20-го жовтня у Філядельфії. Одним із перших її завдань є упорядкувати наше громадське життя, а головно позбутись нарешті старої проблеми, яка вже від років гальмує розвиток нашого суспільно-громадського життя і відсуває на задній плян основне завдання вільної української громади, що ним завжди була і повинна залишитися активна турбота за долю нашого знедоленого українського народу на окупованій батьківщині та мобілізація всіх наших національних сил для допомоги нашому народові у його змаганнях до волі і незалежности. Мова, звичайно, про неуступчивість одного політичного середовища, відомого під назвою Українського Визвольного Фронту, яке вправді деклямує про консолідацію і з'єднання, а на ділі намагається підпорядкувати все громадське життя під свою монопартійну контролю, як це останньо проявилося в резолюціях т. зв. XIУ Конґресу УККА.

Як кожна нова організація — УАКРада мала в перших початках заснування в половині 1983 року труднощі з якими треба було справитися. З того часу вона була і є постійно об'єктом дуже уважної обсервації з боку широких мас нашої громади. Це тим більше, що УАКРада це не „ще одна більша організація", але централя, яка репрезентує широкий вахляр українського суспільства, що стоїть на принципах демократії і плюралізму у противагу іншій централі, яка репрезентує тільки одно політично-партійне середовище, Визвольного Фронту. УАКРаді довелося починати від найбільш підставових речей, як наладнання організаційного апарату, заснування відділів, приєднання членства, опрацювання нового статуту, заложення картотеки, зібрання необхідних фондів тощо. Власне ці та інші внутрішні справи подекуди утруднювали Екзекутиві УАКРади виконати інші важливі завдання, які були і є в програмі праці і чекають на свою черґу.

А скільки часу витрачено на різні безуспішні переговори у справі наладнання конфлікту і, згідно з постановою IУ СКВУ, створення одної централі.

З цієї причини УАКРада відкладала вже аж два рази заплановану конвенцію, перший раз на заклик ієрархій Українських Церков, а другий раз президента СКВУ Петра Саварина. Все це створило серед деяких частин нашої громади помилкове враження щодо спроможностей УАКРади, а вияви доброї волі з боку УАКР інтерпретовано опозиційною стороною, а то й деякими непоінформованими людьми, як слабість УАКР, що очевидно, відбилося некорисно для справи УАКРади.

А все таки УАКРада і надалі обстоює принцип з'єднання, але не на таких засадах, як це собі уявляє Визвольний Фронт, який тепер діє нелеґально під фірмою УККА.

Уміжчасі були спроби невтральних організацій, які не співпрацюють ні з УАКРадою ні з УККА довести до порозуміння і з'єднання в одній централі. Ці спроби, як і всі попередні, не дали бажаного успіху. Тепер речником цих організацій є Владика Василь Лостен. Останнім часом ці організації випрацювали новий статут для нової централі і вислали обом централям для перегляду із запрошенням відбути спільну нараду для обміркування цього проєкту з представниками по трьох з кожної групи, УККА, УАКРади і невтральних організацій. Дивно вражає факт, що це чомусь діється саме в той час, коли УАКРада запланувала відбути свою конвенцію. Тому, що подібне вже діялося в минулому, мимохіть насувається думка, що це зроблено цілево з метою стримати конвенцію УАКРади.

Цей статут чи радше проєкт був розглянений на засіданні Екзекутиви УАКРади і, не зважаючи на те, що він має багато спірних точок і далеко не дорівнює вже готовому статутові УАКРади, головно коли ідеться про його загальногромадський характер (фаворизує організації, обмежує в правах індивідуальне членство та хаотизує процес умандатовання делеґатів на конвенцію), рішено поставитися позитивно до цього проєкту і в майбутньому дискутувати над тим проєктом під умовою, що речники УККА погодяться на створення нової централі під новою назвою, чи радше повернення до первісної назви „Український Американський Конґрес", що й передбачує проєкт цього статуту.

Однак, щоб не ширилося баламутство, що УАКРада у зв'язку з цим проводить якісь закулісові переговори і про це громада нічого не знає, бажаємо повідомити, що дискусія над цим проєктом статуту не має абсолютно нічого спільного із запланованою конвенцією УАКРади, яка відбудеться в жовтні ц.р.

Але проблиски надій довести до поєднання і створення одної централі а разом з цим добрі наміри невтральних організацій дуже ускладнила і відновила давню тривогу щодо нашого роз-

(Закінчення на стор. 4)

Оксана Сосновська

НА ПРОЩІ ДО КРАЇНИ СЕМИ ЦЕРКОВ

I.

Перша групова проща, чи радше паломництво українців Канади до Святої Землі, відбулось у 1960 році під проводом о.д-ра Юрія Федорова. (Див. о. Юрій Федорів, „На святих місцях", Торонто, 1961). Потім організувались ще два в 1970-их роках. Та почавши з 1979 року з Торонто щороку виїжджають прощі до різних святих місць християнського світу. Вони відомі під назвою „Слідами Ісуса, Марії і Церкви" і охоплюють одну чи більше таких країн як Ізраїль, Італія, Франція, Портуґалія, Еспанія, Німеччина, Греція, Єгипет, включаючи там при нагоді все те, що варто побачити з огляду на духовні, історичні і культурні вартості, чи велич і красу. Їх організує і провадить відомий проповідник-місіонер, молодий ще ієромонах Студитського Уставу о. д-р Евтимій Волинський, ігумен манастиря в поблизькому Вудстаку.

До великих успіхів і популярности цих прощ, безперечно, причинилась особа самого отця провідника, який не тільки має глибинне знання високоосвіченої людини, але й знає теж добре побутові умови відвідуваних країн (в деяких він проживав у час студій) і задовільно володіє кількома чужими мовами, з арабською включно. Він вдержує зв'язки з місцевими туристичними аґенціями, які дбають про транспорт і професійних ґідів та резервують якісні готелі і відповідне харчування на час перебування групи. Але, мабуть, найважливіше — це людський елемент особовости о. Евтимія, його незвичайно мила вдача, завжди погідне, усміхнене обличчя, добросердечність, турботливість, відданість, а проте рішучість — це якості провідника, які створюють у групі атмосферу довір'я, спаяности і над усе, добрих товариських взаємин без огляду на вік чи інтелектуальний рівень. Додати б до цього прикладну побожність отця провідника та інших отців, що, звичайно, беруть участь у прощі, спільні з ними молитви і Богослужби — і ось причина чому стільки зацікавлених із різних місцевостей Канади, а навіть декого із ЗСА і Европи.

Минулорічна проща, що відбулася 3-30 вересня, крім Риму, Святої Землі і Греції, вперше включала також чернечу гору Афон і Туреччину, а докладніше Стамбул і західню Анатолію — Малу Азію. Усіх нас було 39 прочан разом з отцем провідником, ще чотирма священиками і двома дияконами. Багато з нас їхало вперше, але й було показне число таких, що вже бували раз чи більше на прощах у минулому. До них належала і я. Мені доводилось уже побувати в 1981 році в Римі, Святій Землі і Єгипті, а рік пізніше у Фатімі, Люрді, Італії і Греції. А тепер їду, бо хочу ще побачити країну семи церков.

І ось ми вже в дорозі до Риму. Прибувши тут на летовище, зразу їдемо на „кастеллі романі", щоб відвідати відомий наш манастир Студіон і Ґроттаферрату — давній грецький Василіянський манастир, де завжди вгощають дуже смачним виноградом, розповідаючи цікаву історію обителі. Вранці, після авдієнції зі Святішим Отцем на площі базиліки Св. Петра, зараз же поспішаємо до собору Св. Софії, щоб знову побачити і поклонитися нашому дорогому Блаженнішому Патріярхові Йосифові. Але в приміщеннях довкола панує незвичайна тут тиша. Зустрічає нас тільки о. Ю. Федорів, а потім з'явився теж на часинку о. П. Стецюк з повідомленням, що Блаженніший не зможе нас прийняти. Він хворий, простудився. Його здоров'я погіршувалось уже від якогось часу, а в цьогорічні дошкульні спеки треба було вживати більше охолоджувачів і от що наробили... У сумному настрої відправляємо Богослужбу і залишаємо собор, усе ж таки не припускаючи, що за два дні нашого дорогого Патріярха вже не буде в живих.

Побувавши у Патріяршому домі і церкві Свв. Сергія і Вакха, нашвидку відвідуємо ще чотири папські базиліки. Проїжджаючи вулицями Риму впізнаємо вже давніше і не раз бачені історичні пам'ятки, як от терми Каракаллі, тріюмфальні луки, Колізей, Капітолінум, а далі Форум романум. Знайома нам і найбільш імпозантна площа Венеція з її прекрасним „Вітторіяно", Тревійський фонтан, Пантеон. Та ми тут тепер тільки мимоходом, то ж залишаємо Рим у четвер, по полудні, щоб вже під вечір прибути до Тель-Авіву в Ізраїлі.

Тут дожидав нас вигідний, охолоджуваний автобус, яким ми користувались ввесь час нашого семиденного перебування у Святій Землі, та яким об'їхали її майже всю вздовж і впоперек. Були ми серед пісків і скель Неґевської пустині, купались у Мертвому морі, що лежить у найнижчій долині світу під хребтом високих Моавських гір; їли соковиті південні овочі родючих садів Єрихону, відвідували важкодоступні греко-православні манастирі в юдейській пустині. А потім паломничали у Вифлеємі, колядуючи у храмі Різдва Христового та гаряче молилися при Божому гробі в Єрусалимі. Там задержались кілька днів, щоб докладніше оглянути старе і нове місто, побувати у численних церквах і базиліках Оливного саду і Сіону.

А тоді, залишивши Юдею, їхали крізь урожайні долини Самарії, пили воду з біблійної криниці Якова, блукали в підземеллі прадавнього Армаґедону і слухали розповіді про десятки воєн і боїв, що відбувалися тут, та й по всій Палестині на протязі тисячоліть. А вже в Галилеї зупинялись у Назареті, плавали судном по Галилейському озері, відвідували довколишні місця Ісусових чудес, святили воду в Йордані.

І ось наше перебування на Святій Землі добігає кінця. Їдучи на південь вздовж побережжя Середземного моря, зупиняємось у пристані Гайфа, над якою височіє гірський хребет Кармелю. Тут нагорі, у храмі „Стелля маріс", відправляємо Богослужбу. Сьогодні якраз 13-те, день похоронів нашого Блаженнішого Патріярха, про чию смерть ми у великій скорботі довідались ще в Єрусалимі. Тепер в час Св. Літурґії і Панахиди можемо духовно злучитись із Свят-Софійським собором у Римі, де з'їхались владики, численне духовенство і вірні з усіх сторін світу, щоб провести в останню дорогу свого духовного Батька.

(Продовження буде)

Спадщинні дні в Трентоні

Вже сьомий раз з ініціятиви та під наглядом місцевої комісії Палати громад відбувся в днях 8-го і 9-го червня ц.р. у Трентоні річний Спадщинний фестиваль, що в ньому взяло участь 28 етнічних груп, в тому й українці. 145 різних організацій мали свої кіоски, а додатково 65 майстрів виставляло на показ і розпродаж власні продукти.

В програмі були численні розваги, розміщені на шести площах, а саме: етнічні харчові станки, пописи музичних, вокальних і танцювальних ансамблів, виступи історичних груп, покази експонатів стейтового музею і планетарії, висвітлювання фільмів у музейній авдиторії тощо. Програма була багата й різноманітна. Незважаючи на можливість дощу, передбаченого метеорологічними станціями, погода вдоволила ентузіястів фестивалю. В суботу прийшло 30,000, а в неділю понад 80,000 гостей.

Українську групу, що в ній взяли участь: Сестрицтво католицької парафії св. Йосафата, два Відділи Союзу Українок (11-ий і 19-ий) та СУМА, спонзорував місцевий Відділ УККА. Українські станки уставлено в чотирикутник, вкритий пластичним дахом, з великим написом „Юкрейнієнс".

На наших столах пишалися керемічні та інкрустовані дерев'яні вироби, вишивки, інформативна література, летючки і на великому картоні світлини борців за волю України, включно з теперішніми дисидентами, та харчові продукти. В українських станках можна було смачно підкріпитися пиріжками, голубцями, ковбасою в капусті та солодким з кавою. На видному місці приміщено листи до сенатора Бредлі і конгресмена Смита до масового підпису в справі співпраці ОСІ з КҐБ.

Цього року в суботу, 8-го червня, на фестивалі ансамбль СУМА з Філядельфії, зложений з 20 танцюристів, під мистецьким керівництвом Галини Козак-Левицької, гідно запрезентував українські національні танки. Г. Козак це відома нашій спільноті на поселеннях танцюристка та громадська діячка, теперішня голова Ліґи Проти Знеславлення Українців, яка придбала собі розголос, зааранжованою ЗУАДК, поїздкою до української молоді в Бразилії як учителька танків. Вона є абсольвенткою модерного балету та школи народних танків Роми Прийми-Богачевської. З новим сумівським ансамблем за півроку праці Галина довершила прямо чудо. Ця група з молодших і старших танцюристів у прекрасних народних одягах вивела шість танків: „Чумак" виконав д-р Ігор Голіний, „Гопак колом" і „Погуляймо" молодша група, а „Ляльки", „Запорожець" і „Гопак" старша група. Ансамбль вивів бравурний „Гопак" вдруге на бажання розентузіязмованої публіки. Конферансьє наголосив, що він радо і п'ять годин міг би подивляти чудові українські танки. Під невгаваючі оплески тисячної маси гостей наш ансамбль закінчив свій виступ. До автора цих рядків підходило кілька неукраїнців, щоб висловити своє захоплення нашим танком та отримати більше інформацій, де находиться Україна, скільки українців є в ЗСА тощо.

З пропаґандивних причин було б вказаним перенести на неділю, коли являється подвійна кількість гостей, нашу мистецьку програму й збільшену активність української групи та станків. Слід провірити, чи в театрі не могли би виступати деякі наші заавансовані мистецькі сили, та чи не можна би висвітлити короткометражний документальний фільм з українською тематикою. В часі Спадщинних днів є прегарна нагода — в місцевому музеї можна б зробити виставку експонатів Музею з Ню Йорку. Вміло використовуймо кожну нагоду для ширення правди про Україну.

Український харчовий станок повинен був виявити більше дружньої гостинности для юних членів ансамблю з Філядельфії, які так уміло та жертвенно демонстрували перед чужинцями український танок. Вже другий раз з невідомих причин наші православні сестрицтва, знані зі своїх вийняткових кулінарних вмілостей та організації, не брали участи в спадщинних днях. Тепер, коли йдеться про захист доброго українського імени, яке на наказ Москви деякі чужинці намагаються знеславити, ми без огляду на обрядові та інші маловажні різниці повинні виступати разом і масово. В недалекому сусідстві від нас на площі фестивалю московський станок починає вживати вишивані українські строї та впевняти, що між нами немає „нікакої разніци".

Напередодні фестивалю щоденник „Трентонієн" помістив більшу знімку кількох членкинь Сестрицтва парафії св. Йосафата за столом з приготованими до розпродажу бабками і завиванцями.

О. Татомир

Весняний сезон праці Осередку СУМ в Ню Йорку

У весняних місяцях ц.р. Управа і Булава Осередку ім. генерала-хорунжого Тараса Чупринки відбула ряд імпрез.

10-го березня відбувся святочний апель у 35-ту річницю геройської смерти головного командира УПА генерал-хорунжого Т. Чупринки, патрона нашого Осередку. Після апелю всі перейшли до церкви св. Юра, де відбулося Богослуження і Панахида за спокій душі славного командира.

30-го березня школа українознавства при Осередку влаштувала свято Тараса Шевченка в залі дому ОУВФ. Програма свята складалася із виступів учнів школи.

6-го квітня відбулась спільна Сповідь і спільна участь на богослуженні зі спільним Причастям всього юнацтва. Після цього юнацтво перейшло до Дому ОУВФ на спільний сніданок, приготований Батьківським комітетом. Того ж дня, від год. 12-ої до 3-ої відбувся курс писання писанок, яку провадила головна виховниця Ірка Гошовська.

Ввечорі відбулися Річні загальні збори Осередку СУМ і Батьківського комітету.

12 і 13-го квітня юнацтво і дружинники брали участь у стійці біля Божого Гробу в церкві св. Юра.

11-го травня відбулися юнацькі іспити для молодшого і старшого юнацтва. 16 і 17-го — матуральний писаний іспит учнів 12-ої кляси школи українознавства. 23-го — усний іспит ґрадуантів 12-ої кляси. 25 і 26-го травня відбувся Окружний Злет Юнацтва СУМ на Оселі в Елленвіл. Булава юнацтва приготовила все юнацтво до різних конкурсів слова, знання і спортових ігрищ.

1-го червня — Святочний апель на закриття виховної праці Відділу юнацтва. 9-го червня — офіційне закінчення навчання у школі українознавства.

При кінці червня починається таборування на Оселі СУМ біля Елленвілу, в якому юнацтво нашого Осередку візьме активну і чисельну участь.

Христина Цебрій

Фільм „Жнива розпачу" висвітлено у Лос Анджелесі

Заходами Громадського комітету для вшанування жертв Великого голоду 1932-1933 років в Україні червоно-сталінським режимом, в неділю, 30-го червня ц.р., в просторій авдиторії дому Українського Культурного Осередку в Лос Анджелесі було висвітлено надзвичайної документальної вартости фільм, віддзеркалюючи великий штучний голод в Україні п.н. „Жнива розпачу". Цей надзвичайний фільм, який виготовлювався під кермою Славка Новицького, заслуговує на нашу загально-українську вдячність та признаня.

Отож в цей погідний недільний день простора авдиторія УКО, була вщерть заповнена. Присутніх привітав діючий голова комітету Нестор Василин, підкресливши наш обов'язок пам'ятати про неповинні жертви голокосту в Україні та голосити про нього світові, щоб запобігти майбутнім голокостам. Виголошував він свої слова в англійській мові, тому що поміж присутніми була велика кількість англомовної публіки.

Кадри фільму були зворушуючими, викликаючи сльози та протест обурення супроти тих, що були ініцяторами голоду в Україні та тими, що сьогодні замовчують його. Ми стежили за постатями, подіями та жахливими сценами великого українського голокосту і в нас „кипіло" обурення не лише на тих варварів, що це доконали, але й на тих що байдуже „приглядалися" та не реаґували.

За вміло зорганізовану імпрезу та за її успіх складаємо наше признання і подяку Н. Василинові, Володимирові Лесюкові, інж. Л. Осадці та інж. Тарасові Козбурові тому, що своє завдання вони виконали сумлінно і достойно, що відчули всі присутні на висвітленні цього небуденного фільму, дохід з чого призначено на інформацію про Великий голод в Україні.

Д-р С. Шумський

С. Ковалик отримав диплом доктора медицини

Степан Ковалик з Клифтону, Н. Дж., отримав 22-го травня 1985 року диплом доктора медицини з Нюджерзької школи медицини і дентистики.

Д-р С. Ковалик заслужив ступінь B.J.A. в біохемії з відзначенням „Магна Кум Аявде" в Бравн університеті і він продовжує медичну практику у Інтернал Медисин резиденсі при клінічній фундації у Клівленді, Огайо.

В університеті медицини і дентистики стейту Ню Джерзі він отримав стипендію ім. Банбері і нагороду Управління ветеранів і був асистентом в дослідах з анестезіології і ендокринолології. В 1985 році він брав участь в програмі медичної обслуги в літаках в Австралії.

Він є сином Теодора і Платоніди Ковалик з Клифтону, Н. Дж. Він змалку був добрим учнем американських і українських шкіл. Належав до Пласту, де був дуже активним, а тепер є членом старшо-пластунського куреня „Чорноморці".

Також є членом 182-го Відділу Українського Народного Союзу.

(Г.К.)

Відбувся 4-ий З'їзд Горденщини

В суботу і неділю, 29-го і 30-го червня ц.р., в Торонто, Канада, відбувся 4-ий З'їзд колишніх мешканців Городенської землі із ЗСА і Канади. У ньому взяло участь 118 осіб, багато з яких прибуло із віддалених місцевостей Америки і Канади.

Дуже мило вражали виставки, влаштовані нашими приятелями, а особливо виставка вишивок Анни Білинської із Чикаґо.

Понад 50 образів малюнків мистця Михайла Гамули були розміщені на стінах залі. Як ми опісля довідались, увесь дохід від розпроданих образів (а всі вони були розпродані) маестро М. Гамула призначив на фонд Комісії захисту громадянських прав у Канаді.

Привертала увагу і виставка книжок, виданих нашими земляками: д-ром Михайлом Марунчаком, д-р Олександрою Копач, інсп. Іваном Боднарчуком. І.Боднарчук—великий прихильник українських малят, тому й не дивно, що ми побачили видані ним десятки книжок для дітей. Нам, старшим, треба тільки подбати, щоб ті книжки опинилися у руках наших дітей і внуків, та щоб ми не нарікали, що немає дитячих підручників.

З'їзд відкрив голова городенського землятства Петро Михайлович коротким словом. Вітаючи присутніх, він подав програму нарад на пополудневу сесію, яка, щоправда, була тільки для обговорення плянів на будуче, та щоб присутні мали змогу докладніше запізнатись із запропонованими точками пляну праці, а також намічення членів до нового Комітету.

Того ж вечора відбулася гостина в залі церкви св. Покрови. Вечір відкрив П. Михайлович, а отець митрат Маркіян Стефанів започаткував гостину молитвою. У своєму слові П. Михайлович привітав багатьох своїх шкільних товаришок й товаришів та всіх присутніх, бажаючи їм весело провести вечір, спільно висловити наші турботи про земляцькі справи та справи цілої спільноти.

Дальшою програмою вечора проводила наша землячка, заступниця голови Леся Ковальська. У своєму привіті вона згадала про рідний край, рідні сторони, молоді літа. Вона сказала, що у перехресті подій, об які зударяємося, та людей, з якими зустрічаємось, між чергуванням святкувань, виділяється одна значна подія, одне свято—зустріч земляків з одного міста, села, яким є з'їзд Городенчан. Вона пригадала, що метою з'їздів є зберегти в українському дусі наше молоде покоління, передати йому любов до всього рідного. Представляючи присутніх на залі, просила до привіту голову Городенського землятства у ЗСА В. Ники-

(Закінчення на стор. 4)

ЗАПИСНИК „СВОБОДИ"

Редакції щоденника „Свобода" і „Українського Тижневика" повідомляють своїх читачів, що можна диктувати оголошення, наглі посмертні згадки і термінові вістки, телефонуючи на число (201)434-7022 протягом 24 годин на добу.

ПОДЯКА

Дня 11-го травня 1985 року відійшла від нас у Вічність
наша Найдорожча МАМА І БАБУНЯ

СВ. П.

ОКСАНА з ЛИСИНЕЦЬКИХ ДОБРЯНСЬКА

Цією дорогою складаємо щиру подяку всім Тим, які особисто, телефонічно чи листовно висловили нам свої співчуття у нашім жалю.

Зокрема дякуємо пароховi церкви св. Йосифа в Чикаґо, отцеві Чировському за відправлення похоронних обрядів та за змістовні прощальні слова. Отцеві Кузьмі щира подяка за відправлення Панахиди та за часті відвідини Покійної в останніх роках Її життя.

Наша дяка 22-му Відділові СУА за зорганізовану участь в Панахиді і п-ні Іванні Ґорчинській за зворушливі прощальні слова.

Відділові Золотого Хреста у Чикаґо щиро дякуємо за відвідини Покійної з колядою і за участь в Панахиді.

Щиро дякуємо всім Тим, які своєю присутністю на Панахиді і похороні вшанували пам'ять нашої Покійної Мами і Бабуні.

Наша сердешна подяка всім Тим, що надіслали квіти, жертвували на Служби Божі і склали датки на різні цілі.

Дякуємо похоронному заведенню Музика і Син за гідне переведення похоронів.

ДІТИ, ВНУКИ І РОДИНА

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих,
що дня 8-го липня 1985 р. відійшла у Вічність
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, ДОНЬКА І СЕСТРА

бл. п. мґр

АННА МАРІЯ ҐЛЮТ
з дому ГЕРМАН

ПОХОРОН відбувся в середу, 10-го липня 1985 р. на цвинтарі у Кліфтоні, Н. Дж.

Горем прибиті:

чоловік — СТЕФАН
син — СТЕФАН ПЕТРО
мама — АННА ГЕРМАН
сестра — КАТЕРИНА ШМАҐАЛА з Родиною
брат — ГРИГОРІЙ з Родиною
тесть — ПЕТРО ҐЛЮТ
шваґри:
ОРЕСТ ҐЛЮТ з родиною
ТАРАС ҐЛЮТ родиною

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Нічим...

(Закінчення зі стор. 2)

ністю перейшла в руки російських комуністів та їхніх вислужників, яким також сталінські намісники не надто довіряли й ліквідували їх. Саме за сталінських часів після розгрому українського відродження, почався курс на русифікацію й перетворення України на провінцію Росії.

Після смерти Сталіна наросли в Україні надії на привернення бодай часткового українізаційного курсу, припинення русифікації. Ці надії були пов'язані з активізацією українських елементів у компартії України і передусім з постаттю Петра Шелеста як першого секретаря компартії України. Серед українських активістів в Україні народилися надії на можливість леґальної боротьби за права України. Найкраще це віддзеркалилося у заяві, надрукованій в 1-2 випуску самвидавного „Українського Вісника" за січень-травень 1970 року. Там між іншим пишеться: „Український вісник — видання в кожному разі не антирадянське і не антикомуністичне. За своїм змістом воно цілком легальне й конституційне. Критику окремих осіб, органів, установ... 'Вісник' не розцінює як антирадянську діяльність"...Такі позиції займали великою мірою і різні позарежимні організації, що в той час діяли, в тому навіть і Український Національний Фронт.

Але в 7-8 випуску „Українського вісника", що появився весною 1974 року йде вже мова про „генеральний погром", що його совєтсько-російський шовіністичний центр у Москві провів в Україні, про посилену русифікацію, чистку українських елементів у партії, включаючи сюди і Шелеста, нищення української культури. Все це називається совєтським неофашизмом, який ставить собі за мету етноцид неросійських народів, як і стверджується неможливість досягнення прав України легальними засобами.

Ця лінія русифікації та етноциду продовжується й сьогодні саме в такій жорстокій формі, про яку йде мова в 7-8 випуску „Вісника" і прихід до влади Ґорбачова ні в якому випадку нічого не змінює у цій політиці. Все вказує на те, що Ґорбачов і його „соратники" продовжуватимуть закріплену за часів Сталіна імперіяльно-російську внутрішню та зовнішню політичну лінію.

Про старе...

(Закінчення зі стор. 2)

брату багатомовна стаття, яка появилася останньо в офіціозі УККА у „Національній Трибуні" ч. 28 (138) з 14-го липня 1985 року пера Василя Литвина п. н. „За яку єдність"?

Наведім тільки дещо із цієї статті.

„Проблему національного проводу висував постійно Д. Донцов, великий український політичний мислитель новітніх часів. Він був непримиримим противником всяких опортуністів, угодовців, реалітетників, псевдодемократів, радянофілів, яких хлостав бичем немилосердної критики, чим придбав собі чимало ворогів. Він твердив, що не можна об'єднувати кукіль з пшеницею, злодіїв і шахраїв з чесними людьми, боягузів з відважними".

„Як можна об'єднувати українських самостійників з автономістами, українських націоналістів, безкомпромісових борців за волю України, з пацифістами, які голосять, що Україну поневолює не московський народ, а якась аморфна партократія, яка поневолює теж русский народ... Яка спільна психічна база може бути для об'єднання з духовими рабами, які зневажають героїв УПА, Акт 30 червня 1941 року, твердять, що УРСР — то продовження УНР".

Із наведених цитат можна спершу зробити висновок, що ця стаття звернена до українських комуністичних угрупувань у вільному світі, а може навіть і до УССР, з якими,звичайно, не можна об'єднуватися. Але в дальшому автор при кінці статті стверджує, що „координація наших сил є потрібна, принаймні на тих відтинках, де це можливе". Отож, цитуючи Донцова і всі ті соковиті епітети, автор статті „За яку єдність"? має на думці існуючі обставини у нашій громаді і все це написане відноситься до окремих людей і організацій у нашій діяспорі.

У зв'язку з цим бажаємо заявити, що ми теж за координацію усіх наших національних сил і то не тільки на тих відтинках, де це можливе, але на всіх відтинках нашого громадського життя. Це особливо тепер до болю необхідне, коли проводиться неперебірчива кампанія наклепів на цілий наш народ, що її проводять різні групи, зручно кермовані КҐБ. Так, ми за повним з'єднанням, але з чесними людьми, не „злодіями і шахраями", з людьми, які зберігають елементи культури, чесної гри та правила журналістичної етики.

У світлі таких писань і стверджень, які ясно і недвозначно віддзеркалюють настрої і становище УККА до справи поєднання і створення одної централі і то напередодні дискусії над проєктом статуту для такої, постає гнітуче питання, чи можна сподіватися, що будь-які узгіднення розв'яжуть справу для загального добра нашої громади і загарантують покращання ситуації у нашій громаді?

Відповідь на це питання залишаю читачам.

Гарвардський...

(Закінчення зі стор. 1)

сійською Православною Церквою, вимоги замовчування жахіть переслідування треба рішучо занехати, бож то „примирливе" поступовання є очевидною капітуляцією, яка дозволяє совєтському режимові заводити цензуру навіть в країнах Заходу. Подруге КРЦ мусить здобути знову респект усіх американців, яких не вдовольняє зміст і тон заяв КРЦерковв, як і наслідки політики тієї ради. Кожна політична система має деякі недосконалості, супроти яких християни і віруючі повинні протестувати, але церковні діячі з кіл КРЦ ніколи не сміють вибілювати тоталітарних держав, які і не ставити Америки та Совєтського Союзу у тій самій моральній площині".

Проф. Сисин висунув ясно спрецизовані критичні завваження до діяльности КРЦ у час, як широко розгалужена критика приневолила цю церковну організацію приступити до переоцінки своєї програми. Проф. Сисин увів питання українських християн до цієї дискусії на міжнародному форумі.

Вийшла...

(Закінчення зі стор. 1)

фотографій визначних діячів української культури на поселеннях.

Передмову до книжки написав відомий літературознавець Іван Кошелівець. Про цю книжку він пише, м. ін.: „Вона є кольоритним вкладом у біографію цілого покоління літераторів".

Книжку, в ціні 8 дол. можна набути в книгарнях і у видавництві: Sucasnist, 254 W. 31st. St., 8th Floor, New York, N. Y. 10001; tel.: (212) 564-4334.

ВИЯСНЕННЯ

У зв'язку зі статтею п. н. „Шукаючи правних основ", яка була надрукована в „Свободі" чч.133-137, дехто з читачів запитує мене, звідки взято цитату відповіді Сталіна в дискусії з українськими представниками. Подаю джерело: И.В. Сталин, „Сочинения", т. 5, ОГИЗ, Москва, 1947.

Ігор Витвицький

Відбувся...

(Закінчення зі стор. 3)

форука. Вітаючи земляків, він заторкнув ідею з'їздів, що їх зродила туга за рідною землею, за рідним містом чи селом. Невблаганний триб часу затирає в нашій пам'яті згадки про ці так дорогі нашому серцю місця. Він відчитав також привіт від Комісії реґіональних дослідів й публікацій НТШ в Ню Йорку.

Леся Ковальська оголосила привітання від головного редактора городенського Альманаха д-ра Марунчака із Вінніпеґу, в якому він згадує „що й цим разом не всім дана можливість з'їхатися на нашу зустріч".

Дальше слідував привіт нашого друга із Парижу Степана Семенюка та його дружини.

Панна Яківчик відчитала вірші з нагоди з'їзду о.Стефанова п.з. „Як нічку лищ вітри прогнали" та „Коли поверну". З далекої Фльориди член редакційної колеґії д-р Василь Гуцуляк надіслав вірш п.з. „ Видніє місто Городенка", який з життям відчитала наша землячка із Серафинець М. Левицька. Свій спогад про „Зелені Свята" в Городенці прочитав В. Никифорук.Веселу сценку із життя подружжя відіграли наші давні артисти сцени,а між ними і наша приятелька незабутна Вася Козаченко.

До пізньої ночі лунали веселі голоси, чути було сміх давніх знайомих, які знову пригадали свої молоді літа з рідних сторін.

В неділю рано церква св. Покрови заповнилась учасниками з'їзду та місцевими парохіянами.

О годині 9-ій рано при престолі ми побачили нашого улюбленого товариша отця митрата М. Стефанова, який відправляв Службу Божу в намірення українського народу та учасників з'їзду. У своїй проповіді він вітав городенчан.Опісля в сослуженні трьох священиків відправив Панахиду за поляглих борців Городенщини й всіх померлих членів землятства.

Потім відбулася спільна знімка учасників з'їзду на подвір'ї церкви і продовження нарад, якими проводили на зміну П. Михайлович, В. Никифорук, мгр М. Кіндрачук та інсп. І. Боднарчук. Про Збірник і його видання, як II тому Альманаха, інформував член редакційної колеґії інсп. І. Боднарчук і д-р Олександра Копач. З їхніх слів присутні відчули бажання опрацювати матеріяли до цього тому, як також доповнити ще залишеними матеріялами, що не були у I томі. Всі висловлювали думки, що історично-мемуарний збірник при допомозі і підтримці членів городенського землятства можна буде видати. Порушено ще справу досі нерозпроданих альманахів, щоб тими фондами причинитися до дальшого фінансування.

Номінаційна комісія, до складу якої ввійшли мгр М. Кіндрачук, д-р Яків Сілецький, інсп. І. Боднарчук та Михайло Озарук, подали запроєктований склад управи городенського землятства, який було одобрено і вибрано одноголосно. До постійного комітету увійшли: голова В. Никифорук, заступник голови Леся Ковальська, секретар Зеня Лаврашко-Бундзяк, фінансові референти – на Канаду П. Михайлович, на ЗСА Михайло Озарук. Членами управи вибрані Леся Крупа, мгр М. Кіндрачук. До контрольної комісії вибрано: Любомир Яківчик, Роман Соболь і д-р Яків Сілецький. Редакційну колеґію обрано у складі: д-р М. Марунчак, головний редактор; д-р Олександра Копач, інсп. І. Боднарчук, д-р Василь Гуцуляк, Олександер Роїк, маестро Теодор Терен-Юськів.

У кінцевому слові новообраний голова постійного комітету Городенського землятства В. Никифорук подякував за вибір і довір'я. Ми знаємо, що життя завжди йде вперед і кожний день пише свою історію. Тому наше землятство має свої завдання не тільки на сьогодні,але й на майбутнє. Для цього наш новий провід хоче у спільному гурті побачити завдання зблизька та дати нашу спільну відповідь, щоб належно їх спільно розв'язувати.

Новий провід очікує творчого настрою, як нам далі йти, щоб наш земляцький прапор гордо лопотів враз із іншими прапорами всієї української діяспори й щоб на хвилях етеру ніс під стріхи Городенщини тверде переконання та віру, що її дочки та сини віддано служать життьовим інтересам нашого поневоленого рідного народу. Своєю дальшою працею виправдаймо це переконання перед нашими рідними в Україні.

Нашим новим виданням ми, городенчани, сплатимо бодай довг нашим рідним в Україні, як теж тим, які пішли із нами в широкий світ і яких вже сьогодні немає між нами.

Докажім, що ми цього 4-го З'їзду носимо ще в своїх серцях горіння для рідної справи і передаймо цей вогонь в якнайдальші закутини нашої городенської діяспори.

По відчитанні і прийняттю нових резолюцій для добра нашого землятства, як також і для добра нашого поневоленого народу, закінчено З'їзд спільним полуденком. Довго ще було чути голоси учасників З'їзду, а гарна соняшна погода не допускала нікого розходитись із залі нарад, хоча декому дорога додому була далека та утяжлива.

Василь Никифорук